

EU Platform on Diet, Physical Activity and Health

15.3.2005

VOEDING, LICHAAMSBEWEGING EN GEZONDHEID - EEN EUROPEES ACTIEPLATFORM

1 – Het probleem

De inwoners van de Europese Unie bewegen te weinig en consumeren te veel: te veel energie, te veel calorieën, te veel vet, suiker en zout. Het belangrijkste gevolg is een aanhoudende en acute toename van overgewicht en zwaarlijvigheid in heel de Europese Unie, en vooral bij kinderen en jongeren. Deze trend leidt tot een verslechtering van de gezondheid en een verkorting van de levensduur. Niet alleen is de menselijke tol onaanvaardbaar, ook de kosten voor de begroting en de economie zijn hoog.

Deze sociale kwaal heeft vele oorzaken en simpele oplossingen zijn er niet. Een netwerk van deskundigen op het gebied van voeding en lichaamsbeweging adviseert de Commissie bij de voorbereiding van een breed opgezette strategie ter ondersteuning van nationale en lokale inspanningen om deze uitdaging het hoofd te bieden. Ook wordt een reeks projecten in verband met voeding, zwaarlijvigheid en lichaamsbeweging gefinancierd in het kader van het actieprogramma op het gebied van de volksgezondheid. De aanbevelingen van de lidstaten en de Wereldgezondheidsorganisatie over de rol en de opbouw van een evenwichtig dieet komen grotendeels met elkaar overeen. Het is de taak van de Europese Autoriteit voor voedselveiligheid (EFSA) te helpen bij het verspreiden van informatie over dergelijke voedingskwesties. Er blijken evenwel al erg gelijklopende voedingsbenchmarks te bestaan.

2 – Een actieplatform

Het probleem is zo ernstig en bekend dat bepaalde actoren bereid zijn het voortouw te nemen en acties te ondernemen die de huidige trends kunnen helpen stoppen of keren. Zij zijn samengekomen om dit platform op te richten.

Het platform staat onder leiding van de Europese Commissie, die in de eerste plaats voor een coöperatieve en actiegerichte aanpak moet zorgen en moet garanderen dat de

activiteiten van het platform in overeenstemming zijn met de werkzaamheden van het Europees netwerk op het gebied van voeding en lichaamsbeweging enerzijds en de discussies in de Raad en het Europees Parlement anderzijds.

Het platform is bedoeld om alle betrokken actoren op Europees niveau een gemeenschappelijk forum te bieden waar:

- (a) zij kunnen toelichten wat ze concreet willen doen om gezonde voeding en lichaamsbeweging te bevorderen en zwaarlijvigheid tegen te gaan, en waar over deze plannen kan worden gepraat;
- (b) resultaten en ervaringen kunnen worden besproken, zodat mettertijd een lijst van beste praktijkgewoonten kan worden opgemaakt.

Het platform verenigt nog niet alle mogelijke actoren, maar staat open voor samenwerking met iedereen die een bijdrage wil leveren. Het werkschema van het platform kan worden verbeterd op basis van nieuwe informatie en nieuwe politieke richtsnoeren. De werkzaamheden van het platform leveren nieuwe gegevens op voor de gedetailleerde analyse die aan de gang is.

Het platform erkent dat reeds tal van soortgelijke initiatieven zijn genomen door scholen, bedrijven, ngo's en gemeenschappen en dat soortgelijke netwerken worden opgezet of actief zijn in sommige regio's en lidstaten. Het platform is zich ook bewust van de lopende werkzaamheden van het netwerk van deskundigen en van de op stapel staande wet- en regelgeving over verschillende aspecten van voedsel etikettering en verkoopscamunicatie. Het platform is zeker niet van plan om deze initiatieven en activiteiten te vervangen. Het wil in overeenstemming met andere activiteiten opereren en succesvolle initiatieven sneller delen met potentiële partners en belangstellenden in de hele Europese Unie. Het huidige platform hoopt op die manier een voorbeeld voor anderen te worden en een bijdrage aan het lopende debat over het EU-beleid te leveren.

3 – Actieterreinen op het gebied van voeding en lichaamsbeweging

De actieterreinen die de huidige deelnemers van het platform tot nu toe hebben geïdentificeerd, weerspiegelen hun verschillende ervaringen. De actieterreinen zijn:

- Consumenteninformatie, inclusief etikettering
- Onderwijs
- Bevordering van lichaamsbeweging
- Marketing en reclame
- Voedselsamenstelling, beschikbaarheid van gezond voedsel, grootte van de porties

Deze actieterreinen overlappen elkaar en zijn onderling met elkaar verbonden; bovenstaande lijst kan verder worden uitgewerkt.

4 - Toezeggingen

De leden van het platform zijn overeengekomen hun actieplannen uit te wisselen, aan te geven wat ze willen bereiken en hoe ze dat willen doen. Om duidelijk te maken welke middelen ze willen inzetten, stemmen de deelnemers van het platform in met de volgende procedure:

- Zowat alle deelnemers van het platform doen al inspanningen om zwaarlijvigheid tegen te gaan. Ze zullen om te beginnen verslag uitbrengen van de activiteiten die ze in 2004 hebben georganiseerd en de activiteiten die voor 2005 zijn gepland.

- Elke actor (of aangesloten organisatie) bepaalt in overleg met de gebruikelijke belanghebbende partijen die bij het debat over zwaarlijvigheid betrokken zijn, welke acties moeten worden ondernomen. Het is mogelijk dat niet alle actoren op alle genoemde actieterreinen willen opereren. De actoren geven aan op welke actieterreinen ze actief willen zijn.
- De toezeggingen van de EU in het kader van de platformprocedure moeten mogelijk worden gerealiseerd in overeenstemming met lokale belanghebbenden en op verschillende manieren op nationaal en lokaal niveau.
- Voor 2006 is het doel dat elke deelnemer zich ertoe verbindt meer middelen en inspanningen te leveren voor lopende of nieuwe acties om de zwaarlijvigheidstrend te keren. Uit de actieplannen zal blijken wie voor die toezeggingen verantwoordelijk is. Indien een deelnemer een toezegging doet namens een groepering of federatie, moet de reikwijdte ervan zo precies mogelijk worden omschreven.
- Het is de bedoeling dat de toezeggingen voor 2006 door een groot deel van de leden worden onderschreven en dat benchmarks of mogelijke actie- en resultaatindicatoren worden gedefinieerd.

5 – Toezicht

- De deelnemers oefenen op een transparante, participatieve en verantwoordelijke manier toezicht uit op hun eigen prestaties, zodat de belanghebbende partijen in zekere mate betrokken zijn bij de controle van de vooruitgang en de resultaten, wat de geloofwaardigheid van de gegevens ten goede komt. Hiervoor zijn nieuwe toezichtmethodes nodig. Dit thema wordt als een belangrijk onderdeel van de werkzaamheden van het platform beschouwd en wordt daar dan ook toegelicht.
- De deelnemers zijn niet alleen gewonnen voor participatief zelftoezicht, ze zijn ambitieuzer en willen beste praktijkgewoonten inzake toezicht definiëren, inclusief evaluatie en dergelijke. De Commissie en de deelnemers hebben beloofd in 2005 aan zo'n methode te zullen werken.
- Het platform zal de gerapporteerde gegevens geregeld bekijken en er les uit trekken met het oog op toekomstige maatregelen in het actieplan van elke betrokkene.

6 – Duur van de toezeggingen

- Alle deelnemers van het platform erkennen het uitdagende en innovatieve karakter van de platformprocedure. In 2006 zullen ze de vooruitgang evalueren en beslissen over de voortzetting, hervorming of ontbinding ervan, afhankelijk van wat tegen die tijd zowel in het kader van het platform als daarbuiten is bereikt om een trendbreuk te bewerkstelligen. De huidige leden van het platform kunnen op dat moment hun deelname evalueren; nieuwe deelnemers kunnen op elk moment toetreden.

7 - Andere initiatieven

Het platform dient om het publiek meer bewust te maken van het probleem van zwaarlijvigheid, oplossingen voor het probleem in een groot aantal EU-beleidsmaatregelen te integreren en bij te dragen tot de ontwikkeling van de actieterreinen.

Hiertoe:

- zal het platform ook dienst doen als forum voor thema's die nog niet formeel onder de actieterreinen vallen. Het zal in de periode 2005/2006 beginnen te onderzoeken wat beleidsmatig op het gebied van onder meer landbouw, milieu, onderwijs en onderzoek

kan worden gedaan om zwaarlijvigheid te bestrijden. De commissaris voor Gezondheid zal met zijn collega's en hun diensten samenwerken om dit debat te ondersteunen;

- zal het platform zijn leden meer inzicht verschaffen in de huidige kennis over de belangrijkste kwesties, in eerste instantie via werkgroepen inzake "levensstijl, inclusief lichaamsbeweging" en "consumentengedrag: onderwijs, informatie, verkoopsgedrag". Eind 2005 zal het platform nagaan of er voldoende middelen beschikbaar zijn om andere werkgroepen op te richten. Er wordt gedacht aan specifieke werkgroepen op het gebied van voedselkettering en van marketing en reclame.

8 – Oproep voor steun

Het platform roept het Luxemburgse voorzitterschap van de Raad van ministers op dit initiatief te steunen. Wij verzoeken de Raad nationale gezondheids- en onderwijsinstanties aan te spreken en gezondheidswerkers op lokaal, regionaal en nationaal niveau aan te moedigen om middelen uit te trekken om de bestaande goede praktijkgewoonten over te nemen, en in 2005 nauw met de leden van het platform samen te werken om de nodige impulsen te creëren. Wij verzoeken alle betrokken commissies van het Europees Parlement onze inspanningen te steunen.

Het platform staat open voor al wie aan de hand van een concreet actieplan een bijdrage kan leveren. Wij reiken in het bijzonder de hand aan mensen uit de gezondheidszorg, het onderwijs en de media en willen hen nauw bij onze werkzaamheden betrekken.

9 – Stichtende leden

Het platform kan op dit moment rekenen op de participatie van:

Coördinator: de heer Markos Kyprianou namens de Europese Commissie

De heer Mars Di Bartolomeo, minister van Gezondheid en Sociale Zekerheid van het Groothertogdom Luxemburg

De heer Karl-Heinz Florenz, voorzitter van de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid van het Europees Parlement

Europese Autoriteit voor voedselveiligheid (EFSA)

Confederation of the Food and Drink Industries of the EU (CIAA)

EuroCommerce

EuroCoop

European Consumers' Organisation (BEUC)

European Modern Restaurants Association

European Vending Association (EVA)

World Federation of Advertisers (WFA)

International Obesity Task Force (IOTF)

European Heart Network (EHN)

Permanent Comité van Europese artsen

De Wereldgezondheidsorganisatie (WHO), vertegenwoordigd door het hoofdbureau en het regionaal bureau voor Europa, werkt op relevante technische gebieden mee aan het platform.

10 – Bijkomende deelnemers

De volgende organisaties hebben de afgelopen weken een bijdrage geleverd aan de voorbereiding van dit initiatief. Zij steunen de werkzaamheden van het platform en bepalen intussen op welke voorwaarden zij zich bij het platform kunnen aansluiten en concrete bijdragen kunnen leveren.

Europees Economisch en Sociaal Comité

European Public Health Alliance (EPHA)

Landbouworganisaties en -coöperatieven (COPA-COGECA)

European Society of Paediatric Gastroenterology and Nutrition (ESPGAN)

European Federation of the Association of Dieticians (EFAD)

Association of Commercial Television (ACT)

European Group of Television Advertising (EGTA)

European Food Information Council (EUFIC)

European Association for the Study of Obesity (EASO)

European Federation of Contract Catering Organisations (FERCO)

International Baby Food Action Network (IBFAN)